

AS "Reģionālā investīciju banka"

Pīlārs III

Informācijas atklāšana 2017. gads

Informācija par banku ne retāk kā vienu reizi gadā tiek publiskota bankas mājas lapā.

Risku vadība

Risku pārvaldīšana ir viens no Bankas stratēģiskajiem uzdevumiem. Bankas risku pārvaldīšanai ir izstrādāta Bankas risku pārvaldīšanas stratēģija, kas paredz sekojošo risku pārvaldīšanu:

Kreditrisks un atlikušais risks

Kavēts aizdevums – aizdevums, kura atmaksu Klients neveic noteiktajā termiņā un kārtībā, par ko Banka un Klients vienojušies savstarpēji noslēgtajā līgumā/-os.

Vērtības samazināšanās zaudējumi kvalitātes pasliktināšanās dēļ:

Objektīvi pierādījumi tam, ka notikusi aizdevuma vai aizdevumu grupas vērtības samazināšanās zaudējumi kvalitātes pasliktināšanās dēļ, ietver tādu pārbaudāma veida informāciju, kas nonāk Bankas uzmanības lokā attiecībā uz šādiem zaudējumu gadījumiem:

- aizņēmēja būtiskas finansiālas grūtības;
- līguma nosacījumu neievērošana, t.i., aizdevuma pamatsummas vai procentu maksājumu kavējumi;
- aizņēmējam piešķirtie atvieglojumi (concession) tādu ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālām grūtībām, ko citā gadījumā Banka nebūtu piešķīrusi (t.i., Banka ir veikusi aizdevuma pārstrukturēšanu);
- samērā liela iespēja, ka aizņēmējs sāks bankrota procedūru vai cita veida finansiālu reorganizāciju (financial reorganization);
- aktīvā tirgus zaudēšana attiecīgā finanšu aktīva emitenta finansiālo grūtību dēļ;
- piešķirto aizdevuma līdzekļu neizmantošana kredītlīgumā noteiktajiem mērķiem;
- kreditētā projekta realizācijas priekšnosacījumu neiestāšanās;
- ar aizņēmēju saistītās personas saistību, kas ietekmē aizņēmēja spēju pildīt kredītsaistības pret Banku, nepildīšana;
- nodrošinājuma vērtības samazināšanās gadījumos, kad aizdevuma atmaksa ir tieši atkarīga no nodrošinājuma vērtības.

Kreditrisks ir zaudējumu rašanās risks gadījumā, ja bankas aizņēmējs (parādnieks, debtors) vai darījuma partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret banku atbilstoši līguma noteikumiem. Kreditrisks sastopams bankas operācijās, kuras bankai izveido prasības pret otru personu un kuras tiek atspoguļotas bankas bilancē un ārpusbilancē.

Atlikušais risks ir risks, ka bankas lietotās kredītriska mazināšanas metodes izrādās mazāk efektīvas nekā paredzēts.

Bankas principi kredītriska novērtēšanā, uzraudzībā un pieņemšanā ir aprakstīti un apstiprināti ar Kredītpolitiku, Darījuma partnera politiku un Investīciju politiku.

Banka iedala un kontrolē savu kredītrisku, nosakot dažāda veida un griezuma limitus: limitus pieņemamajam riskam katram aizņēmējam, saistītu aizņēmēju grupām, ģeogrāfiskajiem reģioniem, uzņēmējdarbību nozarēm, nodrošinājumu veidiem un apmēriem, valūtām, termiņiem un starptautisko aģentūru piešķirtiem reitingiem.

Kreditrisks tiek regulāri uzraudzīts arī individuāli katram aizņēmējam, novērtējot aizņēmēju spēju atmaksāt pamatsummu un procentu daļu, kā arī nepieciešamības gadījumos, mainot noteiktos limitus.

Bankas pakļaušana kredītriskam tiek arī uzraudzīta un mazināta, nodrošinot kredītiem atbilstošu ķīlu un garantiju reģistrēšanu Bankas vārdā. Šo garantiju un ķīlu patiesās vērtības tiek regulāri pārskatītas.

Nodrošinājums ir īpašums vai tiesības, kas var kalpot kā alternatīvais Aizdevuma atmaksas avots gadījumā, ja Klients neizpilda savas saistības.

Kā nodrošinājumu Banka pieņem aktīvus, kuri atbilst visiem šādiem kritērijiem:

- ir neatkarīgu novērtētāju ķīlas novērtējumā noteiktā aktīvu tirgus vērtība un tās izmaiņas ir prognozējamas aizdevuma līguma termiņā. Vērā tiek ņemta aktīvu tirgus vērtība un ātrā piespiedu realizācijas vērtība;
- aktīvi ir likvidi, tas ir, tos var realizēt samērā īsā termiņā par cenu, kura ir tuva ātrai piespiedu realizācijas vērtībai (vai tirgus vērtībai);
- pastāv juridiskā un faktiskā iespēja šos aktīvus kontrolēt, lai nepieļautu aizņēmēja vai aktīvu īpašnieka ļaunprātīgu rīcību;
- Bankas tiesībām uz šiem aktīviem ir juridiskā priekšrocība attiecībā pret citiem aktīvu īpašnieka kreditoriem (vai tām kreditoru tiesībām, kas ir privilēģētākā stāvoklī attiecībā pret Bankas tiesībām, kopsummā par nenozīmīgu summu salīdzinājumā ar nodrošinājuma vērtību), kā izņēmumu pieļaujot Pivdenny bankas juridisko priekšrocību.

Tikai noteikti aktīvu veidi tiek akceptēti kā nodrošinājums, un katram nodrošinājuma veidam tiek noteikti limiti attiecībā uz maksimāli pieļaujamo aizdevuma summu pret šo nodrošinājumu. Nodrošinājuma veidi, kas visbiežāk tiek pieņemti:

- Termiņnoguldījums Bankā;
- Nekustamais īpašums;
- Rūpnieciska rakstura ražošanas objekts;
- Zeme (atkarībā no ģeogrāfiskā novietojuma, izmantošanas, komunikācijām, kadastrālās vērtības u.c.);
- Nelietotas vieglās automašīnas;
- Nelietotas kravas automašīnas, traktortehnika;
- Lietotās vieglas automašīnas, kas nav vecākas par 7 gadiem un kravas automašīnas, kas nav vecākas par 9 gadiem, traktortehnika, kas nav vecāka par 5 gadiem;
- Citas automašīnas un traktortehnika;
- Kuģi;
- Krājumi (preces muitas noliktavā vai citādi kontrolētas un preces to īpašnieka noliktavā);
- Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas;
- Citi uzņēmuma pamatlīdzekļi;
- Debitoru parādi (kā lietu kopība);
- Vērtspapīri, kapitāla daļas, vekseli;
- Galvojumi.

Nekustamajam īpašumam vērtību nosaka pēc neatkarīgu ekspertu atzinuma, un koriģējot šo novērtējumu, balstoties uz Bankas pieredzi un normatīvajiem dokumentiem.

Krājumiem (preces muitas noliktavā vai citādi kontrolētām) un krājumiem (preces to īpašnieka noliktavā) par tirgus vērtību uzskata publiski pieejamu cenu, kuru veidošanas mehānisms Bankai ir saprotams un pieņemams.

Tehnoloģisko iekārtu un mašīnu tirgus vērtība tiek noteikta pēc iekārtu bilances atlikušās vērtības, ja Klienta pielietojamās pamatlīdzekļu uzskaites metodes atbilst vispārpieņemtajai praksei, pēc iespējas saņemot arī ekspertu atzinumu. Ja pamatlīdzekļa atlikusi vērtība ir liela, tiek pārbauda tā iegādes vērtību apliecinājoši dokumenti.

Nodrošinājums – kustamie un nekustamie objekti, tiek novērtēti Bankas noteiktajās vērtēšanas kompānijās, izņemot gadījumus kad Bankas Valde ir pilnvarojusi kompetentu darbinieku veikt vērtēšanu.

Jebkurš nodrošinājums, izņemot zemi, vērtspapīrus, debitoru parādus un citus nemateriālos aktīvus, jāapdrošina Bankas labā uz aizdevuma līguma termiņu.

Lai efektīvi pārvaldītu kredītrisku un novērtētu Bankas darbības rezultātus, Banka veic regulāru aktīvu (t.sk., aizdevumu) un ārpusbilances saistību novērtēšanu un klasifikāciju. Klasifikācija ir aizdevumu novērtējums, saskaņā ar kuru aizdevumi tiek klasificēti kā standarta, uzraugāmie, zemstandarta, šaubīgie un zaudētie. Novērtēšanas galvenie kritēriji ir Klienta (aizņēmēja) nākotnes naudas plūsma, kas ir diskontēta, un kredīspēja – spēja un griba pildīt saistības atbilstoši aizdevuma līguma noteikumiem un nosacījumiem.

Par problemātiskiem aizdevumiem atzīstami tie, kuru neatmaksāšanas risks ir ievērojami palielinājies, salīdzinot ar to risku, kas bija akceptēts, aizdevuma iesniegšanas brīdī. Par problemātiska aizdevuma pazīmēm tiek uzskatītas sekojošas pazīmes:

- būtisks (30 darba dienas un vairāk) maksājumu nokavējums;
- citu aizdevuma līguma nosacījumu un noteikumu neizpilde;
- Klienta finansiālā stāvokļa pasliktināšanās, par ko liecina viņa iesniegtie pārskati vai cita informācija;
- pret Klientu cits kreditors ir iesniedzis prasību tiesā vai saņemts Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījums par naudas norakstīšanu no norēķinu konta;
- ievērojami samazinājusies aizdevuma nodrošinājuma vērtība.

Riska darījumu un kavēto riska darījumu un izveidoto uzkrājumu apmērs nedrošiem parādiem būtisko nozaru griezumā, tūkst. EUR:

Riska darījumi sadalījumā pa nozarēm	31.12.2016		31.12.2017		Vidējais apmērs 2017.gadā	
	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Mežsaimniecība, lauksaimniecība	5 555	45	8 916	108	7 235	76
Ražošana, pārstrādes rūpniecība	9 208	662	7 641	907	8 424	784
Tirdzniecība	29 146	10 756	45 302	9 619	37 224	10 188
Transports	38 455	1 987	29 684	2 484	34 069	2 236
Finanšu pakalpojumi	4 343	3 168	3 482	2 176	3 913	2 672
Operācijas ar nekustāmo īpašumu	24 150	8 403	15 288	6 851	19 719	7 627
Būvniecība	6 547	4 595	117	22	3 332	2 308
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	3 259	1 387	3 139	1 386	3 199	1 387
Citi pakalpojumi	709	0	587	0	648	0
Fiziskās personas	12 230	3 054	10 966	2 935	11 598	2 994
Kopā riska darījumu apmērs	133 598	34 052	125 121	26 488	129 359	30 270
	31.12.2016		31.12.2017		Vidējais apmērs 2017.gadā	
Kavētie (>90 dienas) riska darījumi sadalījumā pa nozarēm	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Mežsaimniecība, lauksaimniecība	0	0	0	0	0	0
Ražošana, pārstrādes rūpniecība	1 434	662	907	907	1 170	784
Tirdzniecība	1 963	1 964	7 020	5 161	4 492	3 563
Transports	3 343	1 987	2 742	2 309	3 042	2 188
Finanšu pakalpojumi	0	0	0	0	0	0
Operācijas ar nekustāmo īpašumu	11 133	6 159	6 867	3 778	9 000	4 969
Būvniecība	5 476	4 595	22	22	2 749	2 308
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	1 386	1 387	1 386	1 386	1 386	1 386
Fiziskās personas	1 939	1 940	1 982	1 982	1 961	1 961
Kopā riska darījumu apmērs	26 674	18 690	20 926	15 625	23 800	17 158

Risku darījumu un kavēto riska darījumu un izveidoto uzkrājumu apmērs nedrošiem parādiem sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, ņemot vērā riska pārņemšanu (tūkst. EUR):

Riska darījumi sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, EUR	31.12.2016.		31.12.2017.		Vidējais apmērs 2017. gadā	
	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
ASV	764	0	607	0	636	0
Austrija	0	0	9 839	0	6 035	0
Bulgārija	0	0	375	0	210	0
Krievija	38 536	0	20 716	0	29 498	0
Ķīna	739	0	0	0	436	0
Latvija	59 956	16 095	43 350	15 622	50 952	15 298
Ukraina	33 203	17 585	44 730	10 494	39 145	13 978
Vācija	372	372	5 343	372	2 879	372
Citas	27	0	161	0	138	0
Kopā riska darījuma apmērs	133 597	34 052	125 121	26 488	130 104	29 648
Kavētie (>90 dienas) riska darījumi sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, EUR	31.12.2016.		31.12.2017.		Vidējais apmērs 2017. gadā	
	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Vācija	372	372	372	372	372	372
Latvija	21 098	13651	16 699	12 227	19 562	12 567
Ukraina	5 204	4667	3 854	3 026	4 343	3 600
Kopā riska darījumu apmērs	26 674	18 690	20 926	15 625	24 277	16 538

Informācija par Bankas izsniegto kredītu ķīlas nodrošinājumu 31.12.2017 ir atspoguļota gada pārskata 48. lpp.

Dati tiek atspoguļoti ņemot vērā to, ka saskaņā ar 2017. gada 30. oktobra Protokolu Nr. 54, Bankas lēmumu pieņemšanas orgāni saskaņoja jaunu atmaksas grafiku aizdevumam, kura atlikušais apmērs pārskata sagatavošanas datumā bija 7 536 tūkst. EUR un 2018. gada 18. janvārī parakstīja atbilstošus aizdevuma līguma grozījumus. Laika periods starp lēmuma pieņemšanu un līguma parakstīšanu ievilcīs galvenokārt tehnisku iemeslu dēļ, proti: tehniski complicēts projekts, sarežģīts biznesa modelis un struktūra. Līdz ar to, kredīta kavējums ir tīri tehniska rakstura, kas neietekmē aizņēmēja spēju pildīt savas kredītsaistības pret Banku noteiktā līguma termiņa ietvaros, un šī summa tiek atspoguļota atbilstoši jaunam grafikam.

Operacionālais risks

Operacionālais risks ir iespēja ciest zaudējumus neadekvātu vai neveiksmīgu Bankas iekšējo procesu norises rezultātā, cilvēku un sistēmas darbības, vai arī ārējo apstākļu ietekmes dēļ. Ar operacionālo risku saprot risku, ka var samazināties Bankas ienākumi/rasties papildus izdevumi (un rezultātā samazināties pašu kapitāla apmērs) kļūdu darījumos ar Klientiem/darījumu partneriem, informācijas apstrādē, neefektīvu lēmumu pieņemšanas, nepietiekamu cilvēkresursu, vai nepietiekamas ārējo apstākļu ietekmes plānošanas dēļ.

Operacionālā riska novērtēšanai tiek izmantota operacionālā riska pašnovērtēšana - process, kura gaitā Banka novērtē veiktās operācijas pret operacionālā riska veidiem, tiek identificētas Bankas stiprās un vājās puses operacionālā riska pārvaldīšanā.

Bankā tiek izveidota un uzturēta Operacionālā riska notikumu un zaudējumu datu bāze, kurā tiek savākti, apkopoti un klasificēti iekšējie dati par operacionālā riska notikumiem un saistītajiem zaudējumiem.

Operacionālā riska pārvaldīšanas pamatelementi:

- operacionālā riska monitorings;
- operacionālā riska kontrole un minimizācija;
- iekšējo normatīvo dokumentu izstrādē, kas izslēdz/samazina operacionālā notikuma iespēju;
- pienākumu dalīšanas principa ievērošanai;
- iekšējo limitu izpildes kontrole;
- noteiktas kārtības ievērošana IT un citu bankas resursu lietošanā;
- darbinieku atbilstoša apmācība;
- regulārā darījumu un kontu dokumentu pārbaude;
- darbības nepārtrauktības nodrošināšana;
- stress testēšana.

Tirgus risks

Bankas darbība ir pakļauta tirgus riskam, kas veidojas no ieguldījumiem procentu likmju un valūtas produktu pozīcijās. Visi šie produkti ir pakļauti kopējām un specifiskām tirgus svārstībām.

Banka kontrolē tirgus risku, diversificējot finanšu instrumentu portfeli, nosakot ierobežojumus dažādu veidu finanšu instrumentiem un veicot jūtīguma analīzi, kuri atspoguļo noteikto risku ietekmi uz Bankas aktīviem un pašu kapitālu.

Pozīcijas risks

Pozīcijas risks – iespēja ciest zaudējumus kāda parāda vērtspapīra vai kapitāla vērtspapīra pozīcijas pārvērtēšanas dēļ, mainoties attiecīgā vērtspapīra cenai. Pozīcijas risks izpaužas kā specifiskais un vispārējais risks:

- specifiskais risks – iespēja ciest zaudējumus, ja parāda vērtspapīra vai kapitāla vērtspapīra cena mainīsies tādu faktoru dēļ, kas ir saistīti ar vērtspapīra emitentu;
- vispārējais risks – iespēja ciest zaudējumus, ja vērtspapīra cena mainīsies tādu faktoru dēļ, kas ir saistīti ar procentu likmju izmaiņām (parāda vērtspapīru gadījumā) vai ar plašām izmaiņām kapitāla tirgū (kapitāla vērtspapīru gadījumā), kuras nav saistītas ar kādu konkrētu vērtspapīru emitentu.
- Pozīcijas riska pārvaldīšanas pamatelementi:
- vērtspapīru portfeļa novērtēšana un analīze;
- emitentu finansiālā stāvokļa analīze un monitorings;
- iekšējo limitu noteikšana/diversifikācija (stop-loss; emitentiem, valstīm, reģioniem, termiņiem, kredītreitingu grupām, utml);
- noteikto iekšējo limitu ievērošanas kontrole.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks raksturo tirgus likmju izmaiņu ietekmi uz Bankas finansiālo stāvokli. Ikdienā Bankas darbība ir saistīta ar procentu likmju risku, ko ietekmē ar procentu ieņēmumiem un izdevumiem saistīto aktīvu un saistību atmaksas termiņi vai procentu likmju pārskatīšanas datumi. Šo risku kontrolē Bankas Aktīvu un pasīvu komiteja, nosakot procentu likmju saskaņošanas limitus un novērtējot procentu likmju risku, kuru Banka ir uzņēmusies.

Procentu likmju riska novērtēšanai tiek analizēta procentu likmju izmaiņu ietekme uz Bankas un ekonomisko vērtību, t.sk. procentu likmju riska novērtēšana no ienākumu perspektīvas un no procentu likmju riska novērtēšana no ekonomiskās vērtības perspektīvas. Procentu likmju riska novērtēšana tiek veikta reizi mēnesī. Bez tam, ne retāk kā 2 reizes gadā tiek veikta procentu likmju riska stress testēšana.

Ikmēneša procentu likmju risku novērtēšanai visām pozīcijām tiek piemērotas procentu likmju izmaiņas +/-100 bāzes punktu apmērā; procentu likmju riska stress testēšanai - +/-200 bāzes punktu apmērā. Aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņu ar noteiktu termiņu sadalīšana termiņstruktūras grupās tiek veikta pamatojoties uz:

- īsāko termiņu no atlikušā atmaksas/izpildes/dzēšanas termiņa – finanšu instrumentiem ar fiksētu procentu likmi;

- uz termiņu līdz nākamajam procentu likmju izmaiņas datumam, jeb procentu likmju pārcenošanas termiņam – finanšu instrumentiem ar peldošo procentu likmi.
- Procentu likmju riska pārvaldīšanas pamatelementi:
- procentu likmju riska jūtīguma novērtēšana;
- iekšējo limitu noteikšana (limits samazinājumam ekonomiskajā vērtībā un vērtspapīru portfeļa kopējai durācijai);
- noteikto iekšējo limitu ievērošanas kontrole;
- procentu likmju stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- nepieciešamības gadījumā hedžēšanas operāciju veikšana.

Valūtu risks

Bankas darbība ir pakļauta tajā iesaistīto galveno valūtu kursu maiņas riskam, kas ietekmē gan Bankas finanšu rezultātu, gan naudas plūsmu. Banka kontrolē ārvalstu valūtu aktīvus un saistības, lai izvairītos no nesamērīga valūtu riska. Valde nosaka Bankas atvērto pozīciju limitus, kuri tiek uzraudzīti katru dienu. Latvijas likumdošana nosaka, ka kredītiestādes ārvalstu valūtu atklātā pozīcija katrā atsevišķā valūtā nedrīkst pārsniegt 10% no kredītiestādes pašu kapitāla, bet kopējā ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt 20% no pašu kapitāla. 2017. gada laikā Bankai nav bijuši šo noteikto limitu pārkāpumi.

Bankas ārvalstu valūtu riska novērtēšana balstās uz šādiem pamatprincipiem:

- tiek novērtēts, kā mainās banku aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņu vērtība valūtu kursu izmaiņu rezultātā;
- kā mainās Bankas ienākumi/izdevumi ar valūtu kursu izmaiņām;
- tiek veikta valūtas riska stress testēšana.
- Valūtu riska pārvaldīšanas pamatelementi:
- valūtu riska novērtēšana;
- limitu un ierobežojumu noteikšana;
- noteikto limitu ievērošanas kontrole;
- valūtu riska stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- nepieciešamības gadījumā hedžēšanas operāciju veikšana.

Likviditātes risks

Banka ir pakļauta ikdienas riskam, ka tai būtu nepieciešams izmantot pieejamos naudas līdzekļus un īstermiņa likvidos aktīvus īstermiņa saistību izpildei. Aktīvu un pasīvu, kā arī ārpusbilances posteņu termiņu attiecība ir saistīta ar likviditātes risku un norāda, cik lielā apmērā būtu nepieciešami naudas līdzekļi, lai izpildītu esošās saistības.

Aktīvu un saistību termiņi un iespējas par pieņemamām izmaksām aizstāt procentus radošās saistības, kurām iestājies atmaksas termiņš, ir būtiskie faktori, lai noteiktu Bankas likviditāti un tās pakļautību izmaiņām procentu likmēs un valūtas kursos ietekmei.

Šāda aktīvu un saistību saskaņošana un saskaņotības kontrolēšana ir viens no būtiskākajiem Bankas ikdienas vadības uzdevumiem.

Likviditātes riska mērīšanā Banka izmanto šādas metodes:

- novērtē esošo un plānoto aktīvu, pasīvu un ārpusbilances saistību termiņstruktūru sadalījumā pa finanšu instrumentiem, dažādiem termiņa intervāliem kopā un katrā valūtā atsevišķi, kurā banka veic būtisku darījumu apmēru (t.i. valūtā, kuru īpatsvars Bankas aktīvos/pasīvos pārsniedz 5%) vai kurai ir nelikvids tirgus;
- nosaka likviditātes rādītājus, kurus izmanto likviditātes riska analīzei un kontrolei;
- nosaka iekšējos limitus:
  - aktīvu un pasīvu termiņstruktūras likviditātes neto pozīcijām latos un katrā ārvalstu valūtā, kurā banka veic būtisku darījumu apmēru (t.i. valūtā, kuru īpatsvars Bankas aktīvos/pasīvos pārsniedz 5%) vai kurai ir nelikvids tirgus;
  - noguldījumu koncentrācijai;
  - citiem likviditātes rādītājiem, kurus banka noteikusi likviditātes riska kontrolei;
- veic stress testēšanu.

Izstrādājot likviditātes rādītāju aprēķināšanas kārtību un nosakot limitus, Banka ņem vērā darbības mērķus un pieļaujamo riska līmeni.

Banka nosaka un regulāri analizē agrīnās brīdināšanas rādītāju sistēmu, kas var palīdzēt identificēt bankas likviditātes pozīcijas ievainojamību un papildu finansējuma piesaistīšanas nepieciešamību.

Pamatojoties uz agrīnās brīdināšanas rādītāju datiem, banka identificē negatīvās tendences, kas ietekmē likviditāti, analizē tās un novērtē nepieciešamību veikt likviditātes risku mazinošus pasākumus.

Likviditātes riska pārvaldīšanas metodes (pamatelementi) ir sekojošas:

- likviditātes rādītāju normatīvu izpilde;
- likviditāte neto pozīciju limitu noteikšana;
- noguldījumu piesaistīšanas ierobežojumu noteikšana;
- likviditātes noteikto limitu ievērošanas kontrole;
- likviditātes stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- priekšlikumu izvirzīšana likviditātes problēmu risināšanai;
- rādītāju kopumu likviditātes novērtēšanai izveide un monitorings;
- pietiekamas likviditātes rezerves (liquidity buffer) pastāvīga uzturēšana, kas sedz pozitīvo starpību starp plānotajām izejošajām un ienākošajām naudas plūsmām termiņa intervālā līdz septiņām dienām un 30 dienām.

Atbilstoši FKTK prasībām, Banka uztur likvidus aktīvus saistību izpildei pietiekamā apjomā.

Likviditātes seguma rādītāji par 2017. gadu

Šis aprēķins ir izveidots saskaņā ar Eiropas Banku iestādes (EBI) sagatavotajām vadlīnijām "Par likviditātes seguma koeficienta atklāšanu papildus informācijas par likviditātes riska pārvaldību atklāšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 435. pantu".

tūkst. EUR		Kopējā koriģētā vērtība			
		31.03.17	30.06.17	30.09.17	31.12.17
21	Likviditātes rezerves	229 754	192 996	154 233	155 280
22	Izejošas neto naudas plūsma kopā	72 300	64 804	46 772	53 265
23	Likviditātes sēguma koeficients (%)	318%	298%	330%	292%

Pieņēmumi un skaidrojumi par likviditātes seguma rādītāja aprēķinu.

Banka par 1. Līmeņa aktīviem atzīst sekojošos aktīvus:

- monētas un banknotes;
- darījumi ar dalībvalstu centrālajām bankām;
- Bankas rezerves centrālajā bankā;
- dalībvalstu centrālās valdības emitētus vai garantētus aktīvus;
- citu valstu centrālās valdības emitētus vai garantētus aktīvus ar nosacījumu, ka ir piešķirts vismaz 1. pakāpes kredītvērtējums saskaņā ar regulu (ES) Nr. 575/2013.

Šādiem aktīviem Banka piemēro 0% diskonta likmi.

Banka par 2. Līmeņa aktīviem atzīst sekojošos aktīvus:

2.A aktīvi: Šobrīd bankai nav šādu aktīvu.

2.B aktīvi: Korporatīvie parāda vērtspapīri, kuri atbilst regulas (ES) 2015/61 prasībām.

Šādu aktīvu tirgus vērtībai Banka piemēro vismaz 50% likmi.

LSR Likvīdo aktīvu (LSR Likviditātes rezervju) sastāvā banka iekļauj aktīvus, kas atbilst regulas (ES) 2015/61 noteiktajām vispārīgajām prasībām un noteiktajām operacionālajām prasībām.

Neto likviditātes izejošās naudas plūsmas.

Neto likviditātes izejošās naudas plūsmas ir likviditātes izejošo naudas plūsmu summa, no kuras atskaita likviditātes ienākošās naudas plūsmas, piemērojot regulas 2015/61 20. pantā noteikto aprēķinu kārtību.

Likviditātes ienākošās un izejošās naudas plūsmas izvērtē 30 kalendāro dienu spriedzes periodā saskaņā ar pieņēmumu par kombinēto iestāžu un tirgus mēroga spriedzes scenāriju, kas minēts regulas (ES) 2015/61 (5. pantā).

Likviditātes izejošās naudas plūsmas pieņēmumi

Likviditātes izejošās naudas plūsmas aprēķina Bankas saistību un ārpusbilances saistību atlikumus reizinot ar attiecīgajām likmēm ar kādām plānots, ka šīs pozīcijas samazināsies spriedzes periodā.

Privātpersonu un MVU noguldījumiem tiek piemērota 10% diskonta likme.

Uzņēmumi tiek klasificēti kā Komercsabiedrības. Valsts garantētajai noguldījumu daļai tiek piemērota 20% likme, bet negarantētajai daļai piemēro 40% izejošo naudas plūsmas likmi.

Privātpersonu un MVU noguldījumiem ar paaugstinātu izejošo naudas plūsmu tiek piemērotas 15% un 20% likmes.

10% izejošo naudas plūsmu likme tiek piemērota ārpusbilances saistībām: kredītlīnijām un overdraftiem.

5% izejošo naudas plūsmu likme tiek piemērota ārpusbilances saistībām: tirdzniecības darījumiem.

100% izejošo naudas plūsmu likme tiek piemērota sekojošiem instrumentiem:

- Izejošās naudas plūsmas no atvasinātiem instrumentiem.
- Saistības pret monetārajām finanšu institūcijām un citām finanšu sabiedrībām.
- Citas saistības.

Likviditātes ienākošās naudas plūsmas pieņēmumi

Likviditātes ienākošās naudas plūsmas novērtē 30 kalendāro dienu laikā. Tās ietver tikai līgumos noteiktās ienākošās naudas plūsmas no riska darījumiem, kuriem nav kavējumu un attiecībā uz kuriem kredītiestādei nav pamata sagaidīt, ka 30 kalendāro dienu laikā netiks pildītas saistības.

Banka nosaka operacionālos noguldījumus 15% apmērā no korespondent kontu atlikumiem un piemēro 5% ienākošās naudas plūsmas no šīs korespondentkontu daļas.

LSR aprēķinā Banka likviditātes ienākošajām naudas plūsmām nosaka ierobežojumu 75 % apmērā no kopējām likviditātes izejošajām naudas plūsmām.

Plānotie ieņēmumi par kredītu pamatsummu maksājumiem no ne finanšu klientiem tiek samazināti par 50% no to vērtības.

100 % ienākošo naudas plūsmu likmi piemēro:

- naudas līdzekļu prasības no monetārām finanšu iestādēm;
- vērtspapīriem ar dzēšanas termiņu 30 kalendāro dienu laikā, kas nav iekļauti augsti likvidos vērtspapīros;
- neto ienākošās naudas plūsmas no atvasinātiem instrumentiem.

Darījumu koncentrācijas risks

Darījumu koncentrācijas risks ir risks, kas rodas no darījumu koncentrācijas. Darījumu koncentrācijas riska ierobežošanai Banka nosaka limitus ieguldījumiem dažāda veida aktīvos, instrumentos un tirgos utml. Viens no būtiskiem darījumu koncentrācijas riskiem ir ģeogrāfisko reģionu riska koncentrācija (valsts risks).

Valsts risks

Valstu risks – valstu partnera risks – ir iespēja ciest zaudējumus, ja Bankas aktīvi ir izvietoti valstī, kuras ekonomisko un politisko faktoru izmaiņu rezultātā Bankai var rasties problēmas atgūt savus aktīvus paredzētajā laikā un apjomā. Partneru un emitentu saistību nepildīšanu cēloņi galvenokārt ir valūtas devalvācija, nelabvēlīgas izmaiņas likumdošanā, jaunu ierobežojumu un barjeru radīšana un citi, tai skaitā, "force majeure" faktori.

Valstu riska analīzei tiek izmantota starptautisko reitingu aģentūru informācija (t.sk. kreditreitingi, to dinamika); valstu ekonomiskie rādītāji un cita saistīta informācija.

Riska kontroles pamatelementi:

- iekšējo limitu noteikšana pa reģioniem, valstīm, un pa darījumu veidiem atsevišķās valstīs;
- iekšējo limitu izpildes kontrole;
- valstu riska analīze un monitorings;
- iekšējo limitu pārskatīšana.

Aktīvu, pasīvu un ārpusbilances valsts risks attiecināms uz to valsti, kuru var uzskatīt par klienta uzņēmējdarbības veikšanas pamata valsti. Ja aizdevums ir izsniegts citas valsts rezidentam pret ķīlu, un šī ķīla fiziski atrodas citā valstī nekā juridiskās personas rezidences valsts, tad valsts risks tiek pārnests uz valsti, kur aizdevuma ķīla faktiski atrodas.

Darbības atbilstības un reputācijas risks

Darbības atbilstības risks – risks, ka Bankai var rasties zaudējumi vai tai var tikt uzlikti tiesiski pienākumi, vai pret to var tikt piemērotas sankcijas, vai var pasliktināties tās reputācija, jo Banka neievēro vai pārkāpj atbilstības likumus, noteikumus un standartus.

Reputācijas risks – risks, ka Bankas klientiem, darījumu partneriem, akcionāriem, uzraudzības iestādēm un citām Bankas darbībā ieinteresētām personām (*stakeholders*) var izveidoties negatīvs viedoklis par Banku, un tas var negatīvi ietekmēt Bankas spēju uzturēt esošās vai izveidot jaunas darījumu attiecības ar tās klientiem un citiem darījuma partneriem, kā arī negatīvi ietekmēt Bankas finansējuma pieejamību. Reputācijas riska notikumu rezultātā var palielināties citi Bankas darbībai piemītošie riski (kreditrisks, likviditātes risks, tirgus riski u.c.), un tas var negatīvi ietekmēt Bankas peļņu, kapitāla apmēru un likviditāti.

Banka atbilstoši normatīvo aktu prasībām veido un uztur efektīvu darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldības sistēmu, kas nodrošina, lai bankas darbībā tiktu ievēroti atbilstības likumi, noteikumi un standarti, tādējādi nepieļaujot zaudējumu rašanos, tiesisku pienākumu uzlikšanu, sankciju piemērošanu vai bankas reputācijas pasliktināšanos. Darbības atbilstības kontroles funkcija Bankā tiek īstenota "uz risku balstītā pieejā", nodrošinot, ka darbības atbilstības uzraudzības un konsultēšanas darbību fokuss un jomas ir pamatoti un aktuāli.

Darbības atbilstības kontroles funkcijas pamatuzdevumi Bankā ir:

- darbības atbilstības un reputācijas riska identificēšana, novērtēšana un pārvaldīšana, kas t.sk. ietver regulāru Bankai saistošo normatīvo prasību izmaiņu monitoringu un radušos risku izvērtējumu, kontroles pār saistošo normatīvo prasību implementēšanu procesos un dokumentos, atbilstības uzraudzības pārbaudes saskaņā ar iestādes Padomes apstiprinātu darba plānu u.c.;
- preventīvu darbību veikšana, lai savlaicīgi un pilnīgi noteiktu, dokumentētu un novērtētu ar Bankas darbību saistītos darbības atbilstības un reputācijas riskus tā sākumstadijā, t.sk., izstrādājot adekvātus iekšējos normatīvos dokumentus pirms jaunu produktu un pakalpojumu ieviešanas vai to būtiskām izmaiņām, darbinieku apmācība un konsultācijas par normatīvo aktu prasībām u.c.;
- Bankas lietīšķās reputācijas veidošana, kas tiek nodrošināta ar Bankas saistīto un darbību uzraugošo iestāžu prasību izpildi, kā arī profesionālās ētikas standartu ievērošanu, t.sk., interešu konflikta un korupcijas novēršana visos Bankas darbības veidos, kā arī sūdzību izskatīšanas procesa pārraudzība.

Bankā ir izstrādāta un apstiprināta Darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldīšanas politika, kas nosaka darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldīšanas mērķus, uzdevumus un pamatprincipus, Bankas vadības un struktūrvienību uzdevumus un atbildību darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldīšanā, kā arī pārskatu un informācijas sniegšanas kārtību.

Bankā ir izveidota struktūrvienība, kura kopumā ir atbildīga par darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldīšanu, nodrošina neatkarīgas kontroles, kā arī regulāru un visaptverošu attiecīgo risku izvērtēšanu un pārskatu iesniegšanu Bankas Valdei un Padomei.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks

NILLTF riska raksturojums un risku pārvaldīšanas sistēmas apraksts

NILLTF risks – ietekme un iespējamība, ka kredītiestāde var tikt izmantota noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā vai terorisma finansēšanā saistībā ar tās sniegtajiem finanšu pakalpojumiem, klientu bāzi, klientu darbības ģeogrāfisko profilu, kā arī produktu un pakalpojumu piegādes kanāliem.

Ar mērķi netikt iesaistītai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā vai terorisma finansēšanā, Banka ir izveidojusi iekšējo kontroles sistēmu NILLTF riska pārvaldībai. Tā balstās skaidrā izpratnē par iespējamem riskiem NILLTF jomā, kā arī nepieciešamajiem atbilstošajiem samērīgiem un pietiekošiem pārvaldības pasākumiem.

Bankas politikas, procedūras un kontroles mehānismi izveidoti, ievērojot „KYC - Pazīsti savu Klientu” pamatprincipus. Risku balstītā pieeja nodrošina, ka katram klientam, atbilstoši viņam noteiktajam riska līmenim, tiek piemēroti pietiekami un samērīgi uzraudzības pasākumi.

Banka ievēro LR un starptautiskos tiesību aktus, kas reglamentē noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu un sankciju prasību ievērošanu, nodrošina ES regulās, ANO un OFAC normatīvajos dokumentos noteikto sankciju prasību ievērošanu, kā arī atbilstību jomas profesionālajiem un ētiskajiem standartiem.

Banka ir izstrādājusi iekšējos normatīvos dokumentus, kas nosaka Bankas amatpersonu un darbinieku atbildību NILLTF riska pārvaldīšanas jomā un apraksta procesus NILLTF risku savlaicīgai un precīzai noteikšanai visiem Bankas sniegtajiem finanšu pakalpojumiem, produktiem un iekšējiem procesiem.

NILLTFN risku pārvaldīšanā tiek izmantota pastāvīga risku uzraudzība. Tās uzdevums ir nodrošināt operatīvu trūkumu atklāšanu un novēršanu Banka normatīvajos dokumentos un ikdienas darba procesos, ar NILLTFN saistīto risku pārvaldīšanu apstākļu maiņas gadījumā, lai nepieļautu iekšējās kontroles sistēmas pavājināšanos. Tiek veikta regulāra NILLTF riska izvērtēšana un attiecīgu pārskatu gatavošana, kā arī nodrošināta regulāru riska pārvaldīšanas stratēģijas un procesu atjaunināšana un aktualizācija.

Par NILLTF riska efektīvu pārvaldīšanu ir atbildīga bankas Padome un Valde. Bankas Padome apstiprina NILLTF novēršanas politiku, ieceļ atbildīgos Padomes un Valdes locekļus NILLTFN jautājumos.

Bankas Valde:

- apstiprina Bankas normatīvos dokumentus, kas nosaka iekšējās kontroles sistēmas darbības mehānismu NILLTFN jomā;
- regulāri izskata un apstiprina iesniegtos darba pārskatus un ziņojumus;
- nodrošina pietiekamus Bankas finanšu, tehniskos un darbinieku resursus atbilstoši NILLTF riska pārvaldībai;
- nodrošina, ka pastāvīgi tiek uzturēti augsti ētikas standarti, veicot NILLTF riska pārvaldīšanu, tai skaitā novērsti interešu konfliktus, kas paaugstina vai var paaugstināt NILLTF riska ekspozīciju.

Bankā darbojas lēmējinstītūcija - NILLTF riska vadības komiteja- kas nodrošina efektīvu Klientu darbības uzraudzību un NILLTF riska operacionālo pārvaldīšanu.

Bankā ir izveidota Klientu darbības uzraudzības pārvalde, kas:

- nodrošina NILLTF risku identifikāciju, novērtēšanu un vadību (tai skaitā veic klienta riska grupas noteikšanas procesa uzraudzību); organizē un kontrolē ceturkšņa atskaišu sagatavošanu, kuros ir

ietverta informācija par Bankas NILLTF riska vadības stratēģijas prasību izpildi un NILLTF riska ekspozīciju un to dinamiku, kā arī veic atskaitēs ietverto datu atbilstošas pārbaudes;

- pārrauga nepieciešamos pasākumus personālrесursu un personāla kvalifikācijas nodrošināšanai, kā arī to apmācības un aizvietojamības nodrošināšanai, lai pārvaldītu NILLTF riskus;
- sagatavo priekšlikumus Valdei un NILLTF riska vadības komitejai par nepieciešamajiem pasākumiem NILLTF risku samazināšanai;
- Nodrošina NILLTF jomas analītisko atbalstu, tādu kā NILLTF jomas IT tehnisko rīku uzturēšana no biznesa puses, analītisko datu sagatavošana NILLTF risku identifikācijai un novērtēšanai, Vadības regulārai informēšanai par Bankas NILLTF riska pārvaldību, kā arī informācijas apmaiņai ar uzraudzības un kontroles institūcijām;

NILLTF riska mazināšanai Bankā tiek pielietotas šādas metodes:

- NILLTF risku identifikācija un novērtēšana, skaidri apzinot esošos un atlikušos riskus un izveidojot atbilstošas un efektīvas procedūras šo risku mazināšanai.
- Procedūras nosaka klienta identifikācijas, akceptācijas un monitoringa procesus, klienta izpētes un padziļinātās izpētes veikšanas instrukcijas, jauna produkta piešķiršanas kārtību klientam, sadarbību ar korespondējošām bankām un partneriem u.c. procesus;
- Atbilstoša klienta darbības, darījumu un transakciju uzraudzības / monitoringa sistēma, kas ietver specializētus IT rīkus automatiskai darījumu skenēšanai un salīdzināšanai ar Kontroles sarakstiem, pārbaudi pret iepriekš definētiem scenārijiem un limitu kontroli, nodrošinot neparastu un aizdomīgu darījumu identificēšanu;
- Klienta uzraudzība tiek organizētā atbilstoši klientam automatizēti noteiktajai riska grupai (zems, vidējs, augsts, ļoti augsts), nodrošinot automatizētu limitu un citu ierobežojumu sistēmas uzturēšanu un lietošanu Klienta darbības uzraudzībai balstoties uz NILLTF riska faktoriem, tādiem kā – Klienta tips, rezidence, paredzamais/esošais darījumu apmērs, politiski nozīmīgas personas statuss, paredzamo/izmantojamo pakalpojumu tips u.c.
- Padziļinātās klientu izpētes procedūras augsta riska klientiem, t.sk. darījumu attiecību uzsākšanas un uzturēšanas kārtība ar politiski nozīmīgām personām;
- Procedūras darījumu attiecību uzsākšanai ar korespondentbankām un partneriem, atbilstoša risku izvērtēšanas, izpētes un monitoringa kārtība;
- Informācijas plūsmas pārvaldība – kontroles un izpētes procesos iegūtās informācijas saglabāšana, kā arī procesi, kas nodrošina regulāru klientu informācijas atjaunināšanu;
- Neparastu un aizdomīgu finanšu darījumu atklāšanas un ziņošanas kārtība.

Banka nodrošina „trīs aizsardzības līniju principu” NILLTF risku pārvaldībā – Klientus apkalpojošas struktūrvienībām ir primārā loma klienta identifikācijā un verifikācijā, kā arī aizdomīgu un neparastu darbību identificēšanā un tālākā ziņošanā. Otro aizsardzības līmeni nodrošina NILLTF riska pārvaldības struktūrvienības, kas nodrošina ikdienas kontroles darbības. Trešā līnija ir Iekšējais audits, kurš ne retāk kā reizi 18 mēnešos veic NILLTF riska pārvaldības funkcijas efektivitātes izvērtēšanu.

Banka arī nodrošina neatkarīgu NILLTF novērtēšanas iekšējās kontroles sistēmas darbības neatkarīgu vērtējumu ne retāk kā reizi 18 mēnešos, izmantojot neatkarīgu un profesionālu trešo pusi piesaisti, tādējādi Bankas NILLTFN programmas neatkarīgas vērtēšanas cikls ir ne retāk, kā 1 reizi 9 mēnešos, ar Bankas padomes informēšanu par audita rezultātiem.

Bankā ir noteikta pārskatu sniegšanas kārtība – vismaz reizi ceturksnī NILLTF riska pārvaldības struktūrvienības informē Valdi un Risku direktoru par NILLTF risku līmeni, iekšējās kontroles sistēmas NILLTFN jautājumos darbības rezultātiem, saistīto problemātiku, kā arī par vēlamajiem un veiktajiem pasākumiem šo problēmu novēršanai Bankas iekšējos dokumentos noteiktajā kārtībā, atspoguļojot rādītāju dinamiku/tendences, salīdzinājumu ar darbības plānu un secinājumus, kā arī sniedz atbildīgajiem Bankas Padomes un Valdes locekļiem operatīvo informāciju par NILLTFN jautājumiem ārkārtas gadījumos;

2017. gadā IT jomā ir veikta virkne uzlabojumu, kas atvieglo un optimizē gan iekšējos, gan ārējos Bankas IT procesus kā arī nodrošina normatīvo aktu prasības. 2017. gadā Banka ieviesa jaunas programmas un pilnveidoja esošās ar mērķi uzlabot Klientu un to darbības analīzi un uzraudzību, kā arī nodrošināt klienta padziļinātās izpētes materiālu, izpētes rezultātā pieņemto lēmumu un darījumu pamatojošās informācijas

elektronisku dokumentēšanu, glabāšanu un pieejamību atbilstoši IT sistēmas lietotāju pilnvarojuma līmenim.

2017. gadā tika veiktas noteiktas darbības sankciju riska pārvaldīšanas uzlabošanai, tika pilnveidoti normatīvie dokumenti, tajā skaitā *New Money Laundering and Terrorist Financing Risk Management Strategy 2017-2019*, izveidota Sankciju Programma 2017-2019 un pasākumu plāns. Sākot ar 2017. gada septembri Bankā ir nodrošināta Sankciju oficiera atsevišķā pozīcija, kura galvenais pienākums ir regulāri atjaunot Bankas filtrus saskaņā ar aktuālo informāciju par visām sankciju programmu izmaiņām/ papildinājumiem/ aktualizācijām, nodrošinot informatīvo materiālu izsūtīšanu, apmācību, konsultāciju sniegšanu un lēmumu pieņemšanu attiecībā uz klientu veiktajām operācijām par šo tēmu, kā arī kritēriju izstrāde turpmākai implementācijai Bankas iekšējās kontroles sistēmā.

Visiem vadošajiem NILLTFN jomā strādājošajiem darbiniekiem 2017. gadā ir iegūta ICA un ACAMS starptautiskā sertifikācija.

Biznesa modeļa risks

Biznesa modeļa risks – risks, ka izmaiņas biznesa vidē un Bankas nespēja savlaicīgi reaģēt uz šīm izmaiņām vai nepiemērota vai nepareizi izvēlēta Bankas attīstības stratēģija, vai Bankas nespēja nodrošināt nepieciešamos resursus stratēģijas ieviešanai var negatīvi ietekmēt Bankas peļņu, kapitāla apmēru un likviditāti.

2017. gadā beigās Bankas vadība pārskatīja un apstiprināja stratēģiju uz 5 gadiem, atbilstoši kurai viens no prioritāriem bankas darbības virzieniem ir kreditēšana.

Biznesa modeļa riska pārvaldīšanai banka veic sekojošos darbības:

- stratēģiskā plānošana uz pieciem gadiem;
- tekošā finanšu plāna sastādīšana;
- kapitāla plānošana;
- stress testēšana.

Informācijas atklāšana attiecībā uz apgrūtinātiem un neapgrūtinātiem aktīviem

Informācijas atklāšana ir sagatavota saskaņā ar Komisijas deleģētās regulas (ES) 2017/2295 prasībām.

Bankas bilancē esošo aktīvu apgrūtinājumi ir apjoma ziņā nebūtiski un tie ir saistīti ar tās pakalpojumu sniegšanas nodrošināšanu. Banka izvieto savus aktīvus tādā veidā, lai uzturētu augstu likviditātes līmeni un jebkurā brīdī spētu nodrošināt klientu tekošās prasības.

Banka apgrūtināto aktīvu riska darījumu vērtības aprēķiniem par 2017. gadu izmantoja četru ceturkšņu beigu vērtību summu mediānu par pēdējo 12 mēnešu posmu.

Starp meitas uzņēmumu un banku nepastāv aktīvu apgrūtinājumu.

Galvenie apgrūtinājumi Bankas aktīviem ir saistīti ar tirdzniecības finansēšanas darījumiem un ar nepieciešamā nodrošinājuma sniegšanu bankas klientu sniegtajiem pakalpojumiem.

Tabulās nr. 1 pozīcijas 120 rindā 010 kolonā uzrādītā summa sastāv no apgrūtinātiem aktīviem, kuri kalpo, kā nodrošinājums klientu darījumiem ar maksājumu kartēm.

Tabulā nr. 1 pozīcijas 040 rindā 060 kolonā uzrādītā summa ir pieejama Bankai aktīvu apgrūtināšanai. Būtiskākā šīs pozīcijas summas daļa sastāv no valdību emitētiem parāda vērtspapīriem.

Tabulā nr. 1 pozīcijas 120 rindā 060 kolonā uzrādītos aktīvus parastas komercdarbības ietvaros Banka neuzskatītu par iespējamiem apgrūtināt. Šo aktīvu būtiskākā daļa sastāv no pamatlīdzekļiem un līdzdalības radniecīgo sabiedrību kapitālā.

Apgrūtinātie un neapgrūtinātie aktīvi, tūkst. EUR

Apgrūtinātie un neapgrūtinātie aktīvi		Apgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Apgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība
		010	040	060	090
010	Pārskatus sniedzošās iestādes aktīvi	1 337		100'380	
030	Pašu kapitāla instrumenti			197	8
040	Parāda vērtspapīri			71 875	71'875
050	t. sk.: segtās obligācijas				
060	t. sk.: ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri				
070	t. sk.: vispārējo valdību emitēti			67 418	67 418
080	t. sk.: finanšu sabiedrību emitēti			2 339	2 339
090	t. sk.: nefinanšu sabiedrību emitēti			2 280	2 280
120	Pārējie aktīvi	1 337		28 308	
121	t. sk.: Nodrošinājums darījumiem ar maksājuma kartēm	1 337			
121	t. sk.: Pamatlīdzekļi un nemateriālie aktīvi			15 412	
121	t. sk.: Līdzdalība radniecīgo sabiedrību pamatkapitālā			6 600	

Saņemtais nodrošinājums, tūkst. EUR

Saņemtais nodrošinājums		Saņemtā apgrūtinātā nodrošinājuma patiesā vērtība vai pašu emitēti parāda vērtspapīri	Neapgrūtināti
			Apgrūtināšanai pieejama saņemtā nodrošinājuma vai emitēto pašu parāda vērtspapīru patiesā vērtība
		010	040
130	Pārskatus sniedzošās iestādes saņemtais nodrošinājums		
140	Aizdevumi pēc pieprasījuma		
150	Pašu kapitāla instrumenti		
160	Parāda vērtspapīri		
170	t. sk.: segtās obligācijas		
180	t. sk.: ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri		
190	t. sk.: vispārējo valdību emitēti		
200	t. sk.: finanšu sabiedrību emitēti		
210	t. sk.: nefinanšu sabiedrību emitēti		
220	Aizdevumi un avansi, izņemot aizdevumus pēc pieprasījuma		
230	Cits saņemtais nodrošinājums		
231	t. sk.: ...		
240	Emitēti pašu parāda vērtspapīri, kuri nav pašu segtās obligācijas vai ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri		
241	Pašu segtās obligācijas un ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri, kas emitēti, bet vēl nav ieķīlāti		
250	AKTĪVI, SAŅEMTAIS NODROŠINĀJUMS UN EMITĒTIE PAŠU PARĀDA VĒRTSPAPĪRI KOPĀ	1 337	

Apgrūtinājumu avoti, tūkst. EUR

	Apgrūtinājumu avoti	Sakrītošās saistības, iespējamās saistības vai aizdotie vērtspapīri	Aktīvi, saņemtais nodrošinājums un emitētie pašu parāda vērtspapīri, kas nav segtās obligācijas un apgrūtināti ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri
		010	030
010	Atlasītu finanšu saistību uzskaites vērtība	974	
011	t. sk.: Ārpus biržas	974	

Kapitāla pietiekamība

Bankā tika izstrādāta Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa politika, kuras mērķis ir nodrošināt, lai Bankas pašu kapitāla apmērs, elementi un to īpatsvars ir pietiekams Bankas pašreizējai un plānotajai darbībai piemērošo būtisko risku segšanai.

1.pīlāra riskiem kapitāla prasība tiek aprēķināta izmantojot sekojošas pieejas vai metodes:

- kredītriska kapitāla prasības tiek aprēķinātas saskaņā ar standartizēto pieeju;
- kredītriska mazināšanai tiek izmantota finanšu nodrošinājuma vienkāršā metode;
- CVA riska tiek izmantota standartizēta metode;
- ārvalstu valūtas riska kapitāla prasības, parāda vērtspapīru un kapitāla vērtspapīru pozīcijas riska, norēķinu riska kapitāla prasības aprēķinam banka piemēro standartizēto pieeju;
- parāda vērtspapīru vispārēja riska kapitāla prasību nosaka, lietojot termiņa metodi;
- operacionālā riska minimālā kapitāla prasība tiek aprēķināta saskaņā ar pamatrādītāja pieeju.

Darījumu riska pakāpes noteikšanai minimālo kapitāla prasību aprēķināšanai Banka izmanto FKTK atzītu ĀKNI (reitingu aģentūras) novērtējumus/reitingus. Katrai riska darījumu kategorijai, kurā tiek iedalīti Bankas riska darījumi, tiek nominētas ĀKNI. Ja Bankai nav darījumu, kas ietilpst kādā no riska darījumu kategorijām, tad šai kategorijai ĀKNI tiek nominētas tad, kad parādās šo kategoriju faktiskais riska darījums/-i.

Risku darījumu kategorijām tiek nominēti šādas ĀKNI:

Riska darījumu kategorija	Nominēta/i ĀKNI
Prasības pret centrālajām valdībām un centrālajām bankām (CV un CB)	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Prasības pret iestādēm, izņemot tādas, kurām pieejams īstermiņa reitings	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Prasības pret komercsabiedrībām, izņemot tādas, kurām pieejams īstermiņa reitings	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Kavētie riska darījumi	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Prasības pret iestādēm un komercsabiedrības ar īstermiņa reitingiem	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Citas prasības	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service

Banka izvērtē, vai minimālo kapitāla prasību ievērošana nodrošina, ka Bankas kapitāls ir pietiekams visu augstāk minētiem riskiem saistīto iespējamo zaudējumu segšanai.

Banka 2.pīlāra risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai novērtē tās iespējamus zaudējumus, kas var rasties šādu tās darbībai piemērošo risku rezultātā, t.sk. novērtē iespējamus

zaudējumus no riskiem, kuriem nepastāv vispārārtzītas vienotas kvantitatīvas risku mērīšanas metodes. Šim nolūkam Banka atbilstoši tās darbības specifikai analizē vismaz:

- procentu likmju risku netirdzniecības portfelī;
- koncentrācijas risku;
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku;
- likviditātes risku;
- pārējos Bankas darbībai piemītošos būtiskos riskus, t.sk. reputācijas risku, biznesa modeļa risku un citus riskus.

Banka kapitāla pietiekamības novērtēšanas nolūkiem 2.pīlāra riskiem izmanto FKTK noteikumos „Kapitāla un likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi” aprakstītās vienkāršotās metodes un veic šo metožu piemērotības Bankas darbībai izvērtējumu.

Papildus risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai Banka nosaka ieteicamo kapitāla rezervi, lai nodrošinātu, ka Bankas kapitāls ir pietiekams zaudējumu segšanai iespējamu Bankas darbībai būtisku nelabvēlīgu scenāriju iestāšanās gadījumā, kā arī lai nodrošinātu, ka Bankas rīcībā esošā kapitāla apmērs ir pietiekams visa ekonomiskā cikla laikā, t.i., ekonomikas augšupejas periodā Banka izveido kapitāla rezervi zaudējumu segšanai, kas var rasties ekonomikas lejupslīdes periodā.

Nosakot kapitāla rezerves apmēru, Banka analizē, izvērtē un dokumentē iespējamās Bankas attīstības scenārijus nākamajiem trim gadiem atkarībā no dažādiem makroekonomiskās situācijas attīstības scenārijiem, notikumiem vai izmaiņām tirgus nosacījumos, kā arī novērtē šādu scenāriju, notikumu vai izmaiņu tirgus nosacījumos ietekmi uz Bankas kopējo finansiālo stāvokli, biznesa modeļa dzīvotspēju un ilgtspēju, Bankas rīcībā esošā pašu kapitāla apmēru, kapitāla prasībām un kapitāla pietiekamību, ņemot vērā Bankas darbībai piemītošo risku (īpaši kredītriska, tirgus risku un likviditātes riska) mijiedarbību.

Ieteicamās kapitāla rezerves apmēru nosaka, ņemot vērā tā gada stresa testa scenārija rezultātus, kurā ir lielākā ietekme uz Banku, ja minētā gada stresa testa scenārija rezultātā nepieciešams papildu kapitāls Bankas darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai virs nepieciešamā kapitāla 1.pīlāra un 2.pīlāra risku segšanai apmēra un saskaņā ar Kredītiestāžu likuma IV nodaļu aprēķinātā kopējo kapitāla rezervju prasības apmēra kopsummas.

Pietiekama kopējā nepieciešamā kapitāla apmēra nodrošināšanas metodes:

- kapitāla pietiekamības normatīvu izpilde;
- kapitāla pietiekamības normatīvu izpildes analīze;
- kapitāla pietiekamības mērķu līmeņa uzturēšana;
- individuālā kapitāla rādītāja izpilde ar FKTK saskaņotos termiņos;
- Bankas pašreizējai un plānotajai darbībai piemītošo būtisko risku segšanai nepieciešamā kopējā kapitāla apmēra noteikšana un plānošana;
- visu būtisko risku novērtēšana un analīze;
- stresa testu scenāriju izstrāde, stresa testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- kapitāla pietiekamības uzturēšanas plāna izstrāde.

Aprēķinātais Bankas kapitāla pietiekamības rādītājs 2017. gada 31. decembrī bija 30.12 % (2016. gada 31. decembrī 30,51%), kas pārsniedz Eiropas parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013 noteikto minimumu un kapitāla saglabāšanas rezerves minimuma summu (10,5%), ka pašu kapitāla attiecībai pret riska svērtajiem aktīviem un ārpusbilances posteņiem ir jābūt vismaz 8% un kapitāla saglabāšanas rezervei ir jābūt vismaz 2,5%. 2017. gada beigās Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārrēķināja Bankai individuālo kapitāla prasību un noteica to 13,2% apmērā. Banka ievēro un pilda šo individuālo kapitāla prasību.

Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums uz 31.12.2017

Risku segšanai nepieciešamais kapitāls tūkst. EUR

	Minimālās regulējošās kapitāla prasības	Bankas novērtējums par nepieciešamā kapitāla apmēru
Kreditrisks	12 216	12 216
Tirgus riski, t.sk.	563	589
Valūtas risks	54	54
Tirgojamie parāda instrumenti, akcijas	509	535
CVA risks	9	9
Operacionālais risks	2 238	2 238
Citi būtiskie Bankas riski, kuriem nav noteiktas regulējošās minimālās kapitāla prasības		7 321
Kapitāla rezerve		7 086
Kopā	15 027	29 460*

* Ņemot vērā FKTK individuālās kapitāla un 2.pilāra prasības un kapitāla saglabāšanas rezervi 2,5%.

Bankas rīcībā esošā kapitāla apmērs tūkst. EUR

Pašu kapitāls	Bankas kapitāla definīcija
56 581	56 581
Kapitāla iztrūkums/pārpalikums saskaņā ar bankas novērtējumu	27 121

Sekojošā tabulā var redzēt riska darījumu kategoriju vērtības pirms un pēc kreditriskā mazināšanas, kā arī riska darījumu kopsummu, kas slēgta ar piemēroto nodrošinājumu (tūkst. EUR):

Kreditrisks: riska darījumu kategorijas	Riska darījumu pirms kreditriskā mazināšanas piemērošanas	Nodrošinājums (vienkāršā metode)	Riska darījumu pēc kreditriskā mazināšanas piemērošanas	Riska darījumu riska svērtā vērtība
Prasības pret centrālajām valdībām vai centrālajām bankām	89 613	0	89 613	0
0% riska pakāpe	89 613	0	89 613	0
Prasības pret iestādēm	58 494	0	58 494	11 943
20% riska pakāpe	57 683	0	57 683	11 537
50% riska pakāpe	811	0	811	406
Prasības pret komercsabiedrībām	127 983	31 642	96 341	104 017
0% riska pakāpe	0	0	0	0
20% riska pakāpe	0	0	0	0
100% riska pakāpe	89 065	8 074	80 991	80 991
150% riska pakāpe	38 918	23 568	15 350	23 026
Augsta riska darījumi	3 693	2 501	1 192	1 789
0% riska pakāpe	0	0	0	0
100% riska pakāpe	0	0	0	0
150% riska pakāpe	3 693	2 501	1 192	1 789
Kavētie riska darījumi	8 387	0	8 387	9 416
0% riska pakāpe	0	0	0	0
100% riska pakāpe	6 330	0	6 330	6 330
150% riska pakāpe	2 057	0	2 057	3 086
Citas prasības	21 727	0	55 716	18 706
0% riska pakāpe	2 214	0	36 203	0
20% riska pakāpe	1 009	0	1 009	202
100% riska pakāpe	18 504	0	18 504	18 504
Kapitāla vērtspapīri	6 835	0	6 835	6 835
100% riska pakāpe	6 835	0	6 835	6 835
Kopā	316 732	34 143	316 578	152 706

Piezīme: bez CVA (credit value adjustment) riska

Neto riska darījumu vidējais apjoms pārskata periodā ar iedalījumu dažādās riska darījumu kategorijās pēc kredītriska mazināšanas piemērošanas (tūkst. EUR):

Kredītrisks: riska darījumu kategorijas	Riska darījumu riska svērtā vērtība 2017.gadā	Vidēja riska darījumu riska svērtā vērtība 2017.gadā	Riska darījumu riska svērtā vērtība 2016.gadā	Vidēja riska darījumu riska svērtā vērtība 2016.gadā
Prasības pret centrālajām valdībām vai centrālajām bankām	0	0	0	0
0% riska pakāpe	0	0	0	0
Prasības pret iestādēm	11 943	11 184	14 520	13 967
20% riska pakāpe	11 537	9 074	12 650	11 708
50% riska pakāpe	406	2 110	1 870	2 259
100% riska pakāpe	0	0	0	0
Prasības pret komercsabiedrībām	104 017	108 069	99 350	90 565
0% riska pakāpe	0	0	0	0
20% riska pakāpe	0	0	0	1
100% riska pakāpe	80 991	81 561	92 214	80 379
150% riska pakāpe	23 026	26 508	7 136	10 185
Spekulatīvie riska darījumi	1 789	6 163	11 352	12 050
0% riska pakāpe	0	0	0	0
150% riska pakāpe	1 789	6 163	11 352	12 050
Kavētie riska darījumi	9 416	9 944	9 132	8 295
100% riska pakāpe	6 330	8 419	8 749	6 817
150% riska pakāpe	3 086	1 525	383	1 478
Kapitāla vērtspapīri	6 835	6 819	189	372
100% riska pakāpe	6 835	6 819	189	372
Citas prasības	18 706	19 728	26 273	23 581
0% riska pakāpe	0	0	0	0
20% riska pakāpe	202	66	10	78
100% riska pakāpe	18 504	19 662	26 263	23 503
Kopā	152 703	161 908	160 816	148 830

Piezīme: bez CVA riska

Svīras rādītājs

Svīras rādītāja aprēķins uz 31.12.2017:	tūkst. EUR
Vērtspapīru finansēšanas darījumu (VFD) riska darījums saskaņā ar KPR 220. pantu	
VFD riska darījums saskaņā ar KPR 222. pantu	
Atvasinātie instrumenti: tirgus vērtība	66
Atvasinātie instrumenti: palielinājums tirgus vērtības metode	568
Atvasinātie instrumenti: sākotnējās riska darījuma vērtības metode	0
Neizmantotās kredītiespējas, kuras jebkurā laikā bez nosacījumiem un paziņošanas var atcelt	0
Vidēja/zema riska ar tirdzniecību saistīti ārpusbilances posteņi	0
Vidēja riska ar tirdzniecību saistīti ārpusbilances posteņi un oficiāli atbalstīti ar eksporta finansējumu saistīti ārpusbilances posteņi	0
Pārējie ārpusbilances posteņi	11 270
Citi aktīvi	366 935
Pirmā līmeņa kapitāls - pilnībā ieviestā definīcija	38 714
Pirmā līmeņa kapitāls - pārejas definīcija	38 714
Pieskaitāmā summa saskaņā ar KPR 429. panta 4. punkta otro daļu	0
Pieskaitāmā summa saskaņā ar KPR 429. panta 4. punkta otro daļu — pārejas definīcija	0
Regulatīvās korekcijas — pirmā līmeņa kapitāls — pilnībā ieviestā definīcija; no kā	0
Regulatīvās korekcijas attiecībā uz pašu kredītrisku	0
Regulatīvās korekcijas — pirmā līmeņa kapitāls — pārejas definīcija	-573*
Svīras rādītājs, izmantojot pilnībā ieviesto pirmā līmeņa kapitāla definīciju %	10,23%
Svīras rādītājs, izmantojot pirmā līmeņa kapitāla pārejas definīciju %	10,23%

* nemateriālie aktīvi

Lai pārvaldītu sviras risku Bankā tika pārskatīta un papildināta Kapitāla un likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesa politika, kā arī stratēģiskās plānošanas process tiek veikts ņemot vērā sviras rādītāja prasības.

Salīdzinot ar 2016. gadu, 2017. gadā Bankas noguldījumu portfelis samazinājās par 30,7% un uz gada beigām sastādīja 296,8 milj. EUR, savukārt aktīvu apjoms samazinājās par 26,8% un 2017. gada 31. decembrī sastādīja 367,4 milj. EUR.

Bankas kredītportfelis, kas sastāv no izsniegtiem kredītiem un kredītēšanas saistībām, 2017. gada 31. decembrī bija 98,8 miljoni EUR un salīdzinot ar 2016. gada beigām nebūtiski samazinājās - par 0,7%.

Pašu kapitāla apjoms salīdzinot ar 2016. gadu samazinājās un uz 2017. gada beigām sastādīja 56,5 milj. EUR (2016. gada 31. decembrī – 62,4 milj. EUR). Bankas pašu kapitāla samazināšanas iemesls ir 2.līmeņa kapitāla amortizācija par 9 milj. EUR.

Bankas grupas rādītāji nav būtiski atšķirīgi pašu kapitāla apjoms ir 56,5 milj. EUR, t.sk. pirmā līmeņa kapitāls 38,6 milj. EUR. Kapitāla pietiekamības rādītājs ir 29,74%, pirmā līmeņa kapitāla rādītājs ir 20,33% un sviras rādītājs ir 10,22%.

Bankas kredītriska darījumu ģeogrāfiskais iedalījums darījumiem, kuri ir būtiski Bankas preciklisko kapitāla rezervju aprēķināšanai (tūkst. EUR):

Valstis	Sākotnējā riska darījuma vērtība pirms korekcijas pakāpēm	Specifiskās kredītriska korekcijas (uzkrājumiem)	Riska darījumu vērtība	Riska darījumu riska svērtā vērtība
Apvienoti Arābu Emirāti	612	0	612	49
Armēnija	1	0	1	0
Austrija	9 858	0	9 858	789
Bangladeša	78	0	0	0
Beļģija	11	0	11	1
Bulgārija	1 150	0	375	30
Baltkrievija	34	0	19	1
Kazahstāna	44	0	44	7
Kanāda	1 835	0	168	14
Šveice	1	0	0	0
Ķīna	504	0	504	14
Čehija	0	0	0	0
Vācija	4 974	585	2 857	222
Igaunija	7 525	0	7 522	602
Lielbritānija	2 674	0	1 415	37
Gruzija	1 354	0	1 354	108
Honkonga	168	0	1	0
Izraēla	8	0	4	0
Luksemburga	0	0	0	0
Latvija	69 089	16 033	77 660	3 446
Monako	7 758	0	7 725	618
Polija	0	0	0	0
Krievija	21 912	0	18 611	1 566
Ukraina	85 932	9 544	39 283	3 680
ASV	2 710	953	2 763	231
Citas valstis	0	0	0	0
Kopā	218 232	27 115	170 786	11 414

Informācija par pārvaldības pasākumiem

Dažādības nodrošināšanai Bankas padomes un valdes sastāvā tiek ņemta vērā plaša personu raksturojošā informācija un to kompetences. Bankas amatpersonu piemērotības novērtēšanas politikā ir noteikti padomes un valdes locekļu piemērotības novērtēšanas kritēriji, kas jāievēro novērtējot izvirzīto vai ievēloto padomes un valdes locekļu atbilstību, kā arī noteikti pasākumi, kas piemērojami gadījumos, kad šīs

personas nav piemērotas attiecīgajam amatam. Attiecībā uz padomes un valdes locekļiem tiek ņemts vērā arī tas, ka padomes un valdes locekļiem jāvelta pietiekoši daudz laika un pūļu sava amata pienākumu veikšanai, padomes un valdes locekļiem katram atsevišķi un visiem kopā jābūt nepieciešamajām īpašajām zināšanām, pieredzei, kompetencei, izpratnei (t.sk. izpratnei par Bankas / Meitas sabiedrības darbības veidu un ar to saistītajiem riskiem) un personīgajām īpašībām (t.sk. profesionalitātei un godīgumam), lai pienācīgi veiktu pienākumus, kas saistīti attiecīgi padomes locekļiem – ar Bankas vai Meitas sabiedrības Valdes darbības uzraudzību, bet valdes locekļiem – ar Bankas vai Meitas sabiedrības darbības pārvaldību. Padomes un valdes locekļiem jābūt aktuālai izpratnei par Bankas / Meitas sabiedrību darbību tādā līmenī, kas atbilst viņu pienākumiem, bet jābūt arī izpratnei par jomām, par kurām viņi nav tieši atbildīgi, bet uzņemas kopīgu atbildību.

Banka iekšējo organizatorisko struktūru veido tā, lai valdes loceklim būtu pakļautas struktūrvienības, kas nodrošina noteiktu funkciju izpildi Bankas darbībā, par kurām atbild attiecīgais valdes loceklis ar atbilstošu kompetenci.

Saskaņā ar Bankas Statūtiem:

- Padome sastāv no pieciem locekļiem. Padomi uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, ievēl akcionāru sapulce. Ievēlot Padomi, akcionāru sapulce seko līdzi, lai padomes locekļu kopējā kompetence ļautu Padomei efektīvi veikt tai uzticētos pienākumus. Padomes locekļi no sava vidus ievēl padomes priekšsēdētāju un vismaz vienu vietnieku.
- Valde sastāv no pieciem locekļiem*. Valdes loceklis tiek ievēlēts uz termiņu, kas nepārsniedz piecus gadus. Valdes locekļus ievēl Padome. Ievēlot valdes locekļus, Padome seko līdzi, lai to kopējā kompetence ļautu Valdei kopumā efektīvi izpildīt tai uzticētos pienākumus. Padome no valdes locekļu vidus ieceļ valdes priekšsēdētāju.

*Uz doto brīdi Valde sastāv no četriem locekļiem, viena valdes locekļa vieta ir vakanta.

Bankā nav izveidota atsevišķa riska pārvaldības komiteja. Šīs funkcijas veic APK, Kredītkomiteja, Valde un Padome.

Atalgojuma politika un prakse

Atalgojuma politikas mērķis ir noteikt Bankas darbinieku atalgojuma pamatprincipus atbilstoši Bankas stratēģijai, Bankas darbības virzienam un riska profilam, lai piesaistītu un noturētu labākos darbiniekus. Atalgojuma politika ir saistoša visiem Bankas un Bankas meitas sabiedrību darbiniekiem, kā arī Bankas pārstāvniecību darbiniekiem Ukrainā, ciktāl tā nav pretrunā ar konkrētās valsts likumdošanas prasībām.

Bankas Padome ir galvenā atalgojuma pārraugošā struktūrvienība. 2017. gadā Bankas Padome ir noturējusi 41 Padomes sēdi. Bankas Padome nosaka un apstiprina Atalgojuma politikas pamatprincipus, atbild par politikas ieviešanu un tās ievērošanas uzraudzību, nosaka atalgojumu Bankas valdes locekļiem, Iekšējā audita daļas vadītājam un amatiem, kuru atalgojums ir vienāds vai lielāks par Valdes locekļu amatu saimes zemākā atalgojuma līmeņa skalu, nosaka kārtību, kādā veicamas pārbaudes par politikas ieviešanas un tās ievērošanas atbilstību apstiprinātajiem pamatprincipiem, nosaka kārtību, kādā Padomei iesniedzami ziņojumi par iekšējās kontroles funkciju veiktajām pārbaudēm un iegūtajiem rezultātiem, kā arī par Politikas ietekmi uz Bankas riska profilu un risku pārvaldīšanas kvalitāti, atbild par risku kontroles un darbības atbilstības kontroles funkciju augstākā līmeņa amatpersonu vai darbinieku atalgojuma tiešu pārraudzību.

Bankas Valde atbild par atalgojuma pamatprincipu ievērošanu, izvērtē amatus, kas ietekmē Bankas riska profilu, nosaka atalgojumu Bankas Meitas sabiedrību darbiniekiem, atbild par atbilstošu iekšējo normatīvo dokumentu izstrādi, apstiprināšanu un to ievērošanu, ņemot vērā, ka iekšējās kontroles funkciju nodrošinošo amatu atalgojumu nosaka neatkarīgi no sasniegtajiem darbības rezultātiem iekšējās kontroles funkciju kontrolētajās darbības jomās.

Atalgojuma struktūru veido 2 sastāvdaļas:

- pamatalga jeb atalgojuma nemainīgā daļa;
- labumi (mobilo sakaru izdevumu segšana, veselības apdrošināšana; papildatvaļinājums, materiālie pabalsti, kopīgie Bankas pasākumi, dāvanas, piemaksas par īpaši augstu darba sniegumu jeb atalgojuma mainīgā daļa, kas ir no darbības rezultātiem atkarīga darba samaksas daļa).

Atalgojuma nemainīgā daļa tiek noteikta individuāli katram darbiniekam, izvērtējot darbinieka kompetences un pieredzi.

Atalgojuma mainīgā daļa jeb piemaksas tiek noteiktas par pārskata periodā (ceturksnis, gads) sasniegtajiem darba rezultātiem, kuri tiek noteikti, balstoties uz Bankas kopējiem finanšu rādītājiem, gan kā darbības apjomus raksturojoši rādītāji (piemēram, ienākumi, peļņa), gan arī kā rādītāji, kas raksturo ar darbības rezultātiem saistīto esošo un varbūtējo risku izvērtējumu. Aprēķinot un piešķirot gada piemaksu par individuālo darba plānu vai struktūrvienības darba plānu izpildi tiek piemērota atliktā daļa 30% apmērā no piešķirtās gada piemaksas uz 12 mēnešiem. Atalgojuma mainīgā daļa risku profilu amatiem gada laikā nevar pārsniegt 100% no darbinieka gada atalgojuma nemainīgās daļas pirms Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzēto nodokļu nomaksas.

Attiecībā uz riska profila amatiem Atalgojuma politikas uzdevums ir noteikt atalgojuma veidošanas sistēmu Bankā, kas:

- neveicinātu risku uzņemšanos virs Bankas risku stratēģijā noteiktā līmeņa,
- neierobežotu Bankas spēju stiprināt savu kapitālu,
- atbilstu ētikas standartiem, ilgtermiņa interesēm, kā arī veicinātu piesardzīgu un efektīvu risku pārvaldīšanu,
- nebūtu pretrunā ar klientu vai ieguldītāju interešu aizsardzības principiem.

2017. gadā apstiprinātājā Atalgojumā politikā netika veiktas būtiskas izmaiņas, izņemot tika paplašināts saraksts ar amatu kategorijām, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē Bankas riska profilu.

Tabulās norādīts konsolidētais grupas (Banka, Bankas pārstāvniecības un meitas uzņēmums SIA "Grunewald Residence") bruto atalgojums, neskaitot darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas vai citu valstu nodokļu sistēmā esošās līdzīgās iemaksas. 2017. gadā netika izmaksāta atlīdzība par darba tiesisko attiecību uzsākšanu.

1. Tabula Informācija par darbinieku atalgojumu 2017. gadā (EUR)

	Padome	Valde	Ieguldījuma pakalpojumi ¹	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana ²	Aktīvu pārvaldīšana ³	Korporatīvā atbalsta funkcija ⁴	Iekšējās kontroles funkcija ⁵	Pārējie darbības veidi ⁶
Darbinieku skaits gada beigās	5	6	3	6	1*	154	13	14
Kopējais atalgojums EUR	165 444	437 486	128 979	238 732		3 478 663	402 355	129 110
Tajā skaitā: mainīgā atalgojuma daļa		16 106	6 343	15 862		283 668	30 764	7 037

¹ konsultāciju sniegšana par komercsabiedrību finansēm, darījumi ar regulētā tirgū tirgotiem vai regulētā tirgū netirgotiem finanšu instrumentiem, kā arī ar finanšu instrumentu tirdzniecību un pārdošanu saistīti pakalpojumi

² privātpersonu un komercsabiedrību kredītešana

³ ieguldījumu individuālo portfeļu pārvaldīšana, ieguldījumu, kas veikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) prasībām atbilstošos ieguldījumu fondos, pārvaldīšana (managing of UCITS) un citi aktīvu pārvaldīšanas veidi.

⁴ visas funkcijas, kuru darbība attiecināma uz visu kredītiestādi/konsolidācijas grupu, piemēram, IT, personāla vadība

⁵ iekšējais audits, darbības atbilstības kontroles funkcija un risku kontroles funkcija

⁶ darbinieki, kuru profesionālo darbību nevar attiecināt uz iepriekš minētajām darbībām, (apsardzes darbinieki, videonovērošanas operatori, apkopējas, palīgstrādnieki).

2. Tabula Informācija par Bankas riska profila ietekmējošiem darbiniekiem (EUR)

	Padome	Valde	Ieguldījuma pakalpojumi	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana	Aktīvu pārvaldīšana	Korporatīvā atbalsta funkcija	Iekšējās kontroles funkcija	Pārējie darbības veidi
Iestādes riska profila ietekmējošo darbinieku skaits gada beigās	5	6	3		1*	3	3	
<i>tajā skaitā riska profila ietekmējošo darbinieku skaits augstākās vadības pozīcijās</i>								
Atalgojuma nemainīgā daļa	165 444	437 486	122 637			119 777	126 745	
<i>tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi</i>	165 444	437 486	122 637			119 777	126 745	
<i>tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti</i>								
<i>tajā skaitā citi instrumenti</i>								
Atalgojuma mainīgā daļa		16 106	6 342			22 985	14 158	
<i>tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi</i>		16 106	6 342			22 985	14 158	
<i>tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti</i>								
<i>tajā skaitā citi instrumenti</i>								
Kopējā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas atlikta pārskata gadā								
<i>tajā skaitā atliktā daļa naudas un citu maksāšanas līdzekļu formā</i>								
<i>tajā skaitā atliktā daļa akciju un ar tām saistīto instrumentu formā</i>								
<i>tajā skaitā atliktā daļa citu instrumentu formā</i>								
Atliktā atalgojuma mainīgā daļa								
Kopējā neizmaksātā atliktā atalgojuma mainīgā daļa, kas piešķirta pirms pārskata gada								
<i>tajā skaitā daļa, uz kuru iegūtas neatsaucamas daļas</i>								
<i>tajā skaitā daļa, uz kuru nav iegūtas</i>								

neatsaucamas
daļas

**Kopējā
pārskata gadā
izmaksātā
atliktā
atalgojuma
mainīgā daļa**

**Atalgojuma
mainīgās daļas
korekcija**

Pārskata gada
laikā piemērotā
atalgojuma
mainīgās daļas
korekcija, kas
attiecināma uz
iepriekšējos
gados piešķirto
atalgojuma
mainīgo daļu

**Garantētā
atalgojuma
mainīgā daļa**

Garantētās
atalgojuma
mainīgās daļas
(sign-on
payments)
saņēmēju skaits

Garantētās
atalgojuma
mainīgās daļas
(sign-on)
apmērs

**Atbildība par
darba tiesisko
attiecību
izbeigšanu**

Darbinieku
skaits, kas
saņēmuši
atbildību par
darba tiesisko
attiecību
izbeigšanu

Pārskata gadā
izmaksātās
atbildības
apmērs par
darba tiesisko
attiecību
izbeigšanu

Lielākās
atbildības par
darba tiesisko
attiecību
izbeigšanu
apmērs vienai
personai

**Ar
pensionēšanos
saistītie
labumi**

Darbinieku
skaits, kas
saņem ar
pensionēšanos
saistītos
labumus

Ar
pensionēšanos
saistīto labumu
apmērs

*) Ievērojot fizisko personu datu aizsardzības principus, informācija par darbinieku atalgojumu aktīvu pārvaldīšanas jomā nevar tikt publiskota.